

Asia: VN/25733/2021-OKM-334

Lausuntopyyntö valtioneuvoston selontekoluonnokseksi - Uutta suuntaa Suomen digitaaliseen kompassiin

Tavoite 1 - Suomi kehittyy demokraattisena ja sivistyneenä yhteiskuntana digitalisoituvassa maailmassa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on perusteltu ja keskeinen osa Suomen digitaalista kompassia. Se yhdistää digitalisaation, sivistyksen, demokratian ja osallisuuden johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Museovirasto pitää tärkeänä, että digitaalinen sivistys ymmärretään laajasti kriittisen ajattelun, eettisen toimijuuden ja kulttuurisen ymmärryksen perustana, ei vain teknisinä taitoina. Tämä luo vahvan arvopohjan koko kompassille.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulokset kattavat olennaiset näkökulmat. Kulttuuriperinnön ja tutkimuksen tietovarannot tunnistetaan sivistyksen ja luotettavan tietopohjan ydintekijöiksi, mikä on Museoviraston näkökulmasta erittäin perusteltua. Turvallinen ja vastuullinen digitaalinen ympäristö tukee yhdenvertaista osallistumista ja vahvistaa luottamusta yhteiskuntaan.

Tavoite 2 - Yhteiskunnan toimijoiden kyky omaksua ja soveltaa uusia ja kehittyviä teknologioita kestävästi ja tuottavasti on vahva.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on tärkeä ja ajankohtainen. Se nostaa hyvin esiin jatkuvan oppimisen, organisaatioiden muutoskyvyn ja teknologioiden vastuullisen käyttöönoton. Museoviraston näkökulmasta tavoitteessa voisi kuitenkin vielä selkeämmin huomioida kulttuuriperintö- ja muistiorganisaatioiden erityistarpeet teknologioiden soveltajina, ei pelkästään käyttäjinä vaan myös tuottajina ja tulkitsijoina.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulokset tunnistavat koulutuksen, innovaatioiden ja julkisen hallinnon osaamisen merkityksen. Tekoälyn merkitystä omaksumisen osana ja uutena muotona voisi jollain lailla peilata.

Tavoite 3 - Suomi on edelläkävijä digiosaamisessa ja teknologia-alan kehityksessä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on perusteltu ja kunnianhimoinen. Edelläkävijyyden määrittely huippuosaamisen, tutkimuksen ja vetovoimaisuuden kautta on selkeä. Museovirasto korostaa, että edelläkävijyys sisältää myös kyvyn säilyttää, kontekstualisoida ja hyödyntää (kulttuurista) tietoa pitkäjänteisesti ja vastuullisesti osana teknologista kehitystä.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Tutkimuksen, koulutuksen ja kestävä digitaalisen siirtymän kytkökset on kuvattu hyvin. Kulttuuriperintöön ja luoviin aineistoihin liittyvä tutkimus osaamis pohjana tekoälyn ja datatalouden kehityksessä voisi ideaalitapauksessa nousta esiin.

Tavoite 1 - Datan saatavuus ja laatu sekä datanhallinnan infrastruktuuri tukevat yritysten arvonluontia ja ratkaisujen skaalautuvuutta.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on perusteltu ja laaja-alainen. Pitkäikäisten ja yhteiskunnallisesti merkittävien tietovarantojen (kuten arkistot ja museokokoelmat) rooli pitkäjänteisessä datataloudessa voisi kuitenkin olla vielä vahvempi.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Priorisoituihin tietovarantoihin voisi ottaa kantaa jo kompassissa. Museovirasto korostaa kulttuuriperintöaineistojen suurta potentiaalia tieteen, kaupallisen hyödyntämisen ja kestävyysmahdollisuuksien kautta.

Tavoite 2 - Tietoliikenneyhteydet ovat kattavat, turvalliset ja kestävät.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on selkeä ja keskeinen koko yhteiskunnan toiminnan kannalta. Toimintavarmuus, turvallisuus ja kattavuus tukevat myös kulttuuripalveluiden, digitaalisten kokoelmien ja alueellisen saavutettavuuden kehittämistä.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Tietoliikennepalveluissa mainitaan avaruuspohjaiset ja uudet teknologiat. Oleellisempi, tai yhtä oleellinen, voisi olla perinteisten tietoliikennekaapelipohjaisten yhteyksien lisääminen.

Tavoite 3 - Palvelin- ja laskentainfrastruktuurit ovat energiatehokkaita ja vastaavat julkisten palveluiden, yritysten ja tutkimuksen tarpeita.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on perusteltu.

Markkinavoimien ja julkisen ohjauksen tasapaino on haastavaa tilanteessa, jossa globaali ennustettavuus on hankalaa. Energiatehokkuutta sanelee luultavasti enemmän markkinat ja

tekninen kehitys. Ehkä muotoilu voisi olla erilainen digikompassissa? Onko tarkoituksena rajata laskennan käyttöä ja arvioida vaikuttavuus vs energian kulutus?

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulokset tukevat tutkimusta ja innovaatioita. Kulttuurialan ja muistiorganisaatioiden laskentatarpeet voisivat näkyä selvemmin osana kokonaisuutta. Datakeskusten rakentamisessa Museovirasto korostaa kulttuuriympäristön ja kestädyden huomioivaa kokonaisharkintaa.

Tavoite 1 - Digitalisaatio ja dataperustainen arvonluonti etenee yrityksissä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Yritysten digitalisaation edistäminen on keskeistä ja innovaation luonnollinen moottori.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Museovirasto nostaa esiin kulttuuriperintöön ja luoviin sisältöihin perustuvan arvonluonnin mahdollisuudet, jotka ulottuvat luoville aloille, palveluiden kehittämiseen, matkailuun ja koulutukseen.

Museovirasto esittää, että keskeisten julkisten tietovarantojen hyödyntäminen yritystoiminnassa ja sen synnyttämisessä olisi oma avaintuloksensa.

Tavoite 2 - Yritysten tuottavuus ja kilpailukyky paranee uusien teknologioiden onnistuneen käyttöönoton myötä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on perusteltu. Kulttuuri- ja sisältöpohjaisten toimialojen erityispiirteet teknologian soveltajina voisi huomioida.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

2) Yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyö kehittyy. => Kohtaan voisi lisätä julkishallinnon. Museovirastolla ja sen kaltaisilla toimijoilla on paljon annettavaa ja saatavaa yhteistyöstä. Kulttuuriperintö muodostaa merkittävän kansallisen "taseen", jota kannattaa hyödyntää.

Tavoite 1 - Digitaaliset julkiset palvelut toimivat yhteentoimivina palvelukokonaisuuksina mahdollistaen sujuvan asioinnin ja korkean tuottavuuden.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on erittäin hyvin perusteltu. Yhteentoimivuus, elämäntapahtumalähtöisyys ja saavutettavuus tukevat myös kulttuuripalveluiden yhdenvertaista saatavuutta.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Julkinen hallinto hallitsee yhteiskunnan keskeisten toimintojen datan, teknologian ja infrastruktuurit turvallisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti varmistaen yhteiskunnan toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoitteessa julkinen hallinto hallitsee datan, infrastruktuurin ja teknologian. Yritysmaailmalla väistämättä rooli palveluiden tuottajana ja ekosysteemien kautta hyvin pitkälle niitä ohjaavana. Oikean tasapainon löytäminen riskien, ohjaamisen, innovaatioiden ja mahdollisen välille on haastavaa, mutta välttämätöntä.

Turvallisuus ja kokonaisturvallisuuden malli ovat Museoviraston näkökulmasta keskeisiä myös kulttuuriperinnön suojelussa.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Julkinen hallinto toimii tuottavasti tekoälyä sekä uusia digiteknologioita hyödyntäen.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tekoäly on väistämättä oleellinen osa yhteiskunnan kehitystä ja mahdollisuuksia. Kansalaisten luottamuksen, kontekstin ja eettisten kysymysten huomioiminen samaan aikaan tärkeää.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulosta 1. voisi ehkä suhteessa kansantalouden haasteisiin ja uuden teknologien mahdollisuuksiin muotoilla kunnianhimoisemmaksi.

Poikkihallinnollinen johtaminen ja yhteistyö

Ovatko siinä esitetyt digitalissaation johtamisen ja yhteistyön periaatteet perusteltuja osia osana Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Poikkihallinnollinen johtaminen on digikompassin keskeinen osa. Museovirasto pitää tärkeänä, että muistiorganisaatiot nähdään osana tätä kokonaisuutta.

Ministerityöryhmän roolia kannattaa varmasti kehittää ja pohtia. Oleellinen rooli on resurssien ohjaamiselle ja määrätietoisella raja-aitojen kyseenalaistamisina. Yksittäisten virastojen roolit ja datarakenteet ovat pitkän kehityksen ja perinteiden summa.

Innovaatiot syntyvät keskeisesti yrityksissä ja start-up toiminnassa. Julkisen rahoituksen, toimintamallien ja datan avaaminen vaatii uudenlaista ajattelua ja kokeiluja. Suverentietin ja tietosuojan riskejä tärkeä punnita suhteessa vaikuttavuuteen.

Digikompassin tavoitteiden ja avaintulosten kokonaisuus

Puuttuuko digikompassin tavoitteista ja avaintuloksista yleisesti jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

Kulttuuriperintötiedon mahdollisuuksia on hyvä tuoda esiin. Tieto on kansallisesti merkittävää, mutta sen potentiaalia ei aina hyödynnetä. Kokonaisturvallisuuden ja resilienssin näkökulmasta kansalliset kokoelmat, yhteinen muisti ja kulttuuriperintö ovat keskeisiä.

Tuloksellisuuden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Mitä mittareita tunnistatte tavoitteiden ja avaintulosten etenemisen mittaamiseen?

-

Miten digikompassin vaikuttavuutta tulisi Suomen tasolla mitata?

Haastava, mutta tärkeä kysymys. Kansallisesti voisi olla perusteltua tunnistaa tiettyjä kokonaisuuksia, joihin panostamalla haetaan spesifiä kasvua ja palveluiden paranemista. Museovirasto ehdottaa kulttuuriperintötietoa yhdeksi painopisteeksi. Kokonaisuudella on suuret hyödyntämisen mahdollisuudet, tieto on lainsäädännön näkökulmasta pääosin matalalla kynnyksellä hyödynnettävissä ja sen säilyminen on kansallisen resilienssin näkökulmasta oleellista.

Tekoälyn saralla voisi tunnistaa osa-alueita, joilla haetaan kokonaisvaltaisempaa toiminnan muutosta ja kansainvälistä erottuvuutta.

Toimintaympäristön kuvaus

Geopoliittinen ja taloudellinen toimintaympäristö

-

Turvallisuus ja resilienssi

-

Kriittiset teknologiat ja innovaatiot

-

Hyvinvointi ja yhteiskunnalliset muutokset

-

Digitalisaation ja datatalouden sääntely

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Uudet teemat

Tekoäly

-

Turvallisuus

-

Hyvinvointi

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Digikompassin kokonaisuus

Miten arvioisit digikompassia kokonaisuutena?

Digikompassi on kunnianhimoinen, johdonmukainen ja ajantasainen.

Sen vaikuttavuutta vahvistaisi kulttuuriperinnön ja muistiorganisaatioiden roolin vielä selkeämpi tunnistaminen osana kansallista datapääomaa, resilienssiä, sivistystä ja kestäväää digitalisaatiota.

Jonkinlaisia temaattisia kärkiä voisi olla perusteltua valita, tai tunnistaa. Tavoitteet ovat kunnianhimoisia (perustellusti), mutta voisi olla perusteltua valita tietyt kärkialueet joissa erityisesti haluamme olla maailman parhaita. Kulttuuriperintötieto voisi olla tällainen osa-alue, jolla mahdollista saada tuloksia, tehdä rohkeita kokeiluja ja saada niiden avulla aikaan systeemistä muutosta ja tuloksia.

Muut kommentit

Mikäli kommentti ei sovellu lomakkeen muihin asiakohtiin, voit jättää sen tähän.

-

